

Gedoodverfde winnaar, geen tweestrijd

Over de 'eigen dynamiek' van de verkiezingscampagne 2021

Er is geen tweestrijd, er is een gedoodverfde winnaar, drie partijen strijden om de tweede plek en de linkse oppositie komt er niet aan te pas.

'De verkiezingscampagne 2021 heeft een heel eigen dynamiek', analyseert Gerrit Voerman, kenner van het Nederlandse partijwezen. 'Er is één partij, de VVD van Mark Rutte, die er al vanaf het begin ver bovenuit steekt. Die positie is, ondanks pogingen van met name CDA en D66, geen moment in gevaar geweest. En de partijen ter linkerzijde, PvdA, GroenLinks en SP, staan erbij en kijken ernaar.'

'Natuurlijk kan er in de laatste fase van de campagne nog van alles gebeuren', haast Voerman, hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Groningen, er aan toe te voegen. 'Maar het moet wel gek lopen als de VVD van Rutte niet weer de grootste partij wordt.' Dat is grotendeels op conto van Mark Rutte te schrijven: 'als nationale crisismanager slaagt hij klaarblijkelijk voor de test.'

Als concurrent komt Wopke Hoekstra niet uit de verf. 'Wie vier jaar minister is, is nog geen doorgewinterd politicus, laat staan campagnevoerder. Misschien slaat hij voor een christendemocraat niet de goede tonen aan.'

[Lees verder >](#)

Kleurrijk op campagne

Nee, saai was het zelden. Verkiezingscampagnes zijn, ook in Nederland, vaak beeldend en kleurrijk uitgevochten. Veel creativiteit werd geïnvesteerd in verkiezingsaffiches. Vóór televisie en internet was het de beste manier om kiezers te bereiken. In een oogopslag - met veel symboliek, veel kleuren - moest je kunnen zien waar de partij voor stond. Kijk hoe de SDAP, een voorganger van de PvdA, zichzelf in 1918 neerzette. Of hoe na de oorlog de KVP, een van de partijen die is opgegaan in het CDA, zich presenteerde. Kom er nog eens om.

'Geen slaafse volgzaamheid'

Column

Jan Schinkelshoek, oud-lid van de Tweede Kamer

...'Een goed parlementslid te zijn is, laat ik u dat zeggen, geen gemakkelijke taak - vooral nu, nu men zo sterk geneigd is om zich te laten meeslepen door slaafse volgzaamheid of woest populisme.' Nee, dat is niet van mij. Het is een uitspraak van de befaamde Britse parlementariër Edmund Burke, misschien nog meer bekend als grondlegger van het conservatisme. In een toespraak tot de kiezers van Bristol in 1774 legde hij in ronde woorden uit wat van hem, als hun vertegenwoordiger in het Lagerhuis, mocht worden verwacht: geen slaafse dienstbaarheid, maar zelfbewuste onafhankelijkheid - desnoods tegen hun opvattingen in. Die speech moeten nieuwe Kamerleden uit hun hoofd leren...'

[Lees de column >](#)

A-sociale media?

Artikelen

Is het gesomber rond de Kamerverkiezingen over filterbubbels, echochambers en een slecht, of in ieder geval selectief, geïnformeerd publiek terecht? Een opinie.

> [Lees verder](#)

Op televisie

Ondanks de veelheid aan verkiezingsdebatten, die soms interessant, soms vermakelijk zijn, beweegt de kiezer nauwelijks. Een beschouwing.

> [Lees verder](#)

Versplinterd parlement

Aan kiezers te vragen verstandig te zijn en niet nog meer kleine partijen in de Tweede Kamer te stemmen, is een vrij zinloze bezigheid. Het kan, maar of het helpt? Een beschouwing.

> [Lees verder](#)

Politiek strooigoed

Vlak voor verkiezingen blijkt vaak opeens veel meer mogelijk dan in de loop van een kabinetsperiode. Wat gebeurt er met de onderwijsmiljarden? Een overzicht.

> [Lees verder](#)

Gekozen premier?

Ook deze Tweede Kamerverkiezingen is het weer raak: allerhande politici die zich als kandidaat-premier melden in de race om het Torentje. Een column.

> [Lees verder](#)

Alle hulp is welkom?

'Stemwijzers die door velen worden gezien en gebruikt als bepalend voor de te maken keuze, daar is in een representatieve democratie de stemgerechtigde burger niet werkelijk mee geholpen.' Een opinie.

> [Lees verder](#)

Mythe van de gelijkheid

Online haat tegen vrouwelijke politici is, ook in Nederland, 'nog maar het topje van de ijsberg'. Een interview.

> [Lees verder](#)

Ook over de Grondwet

Bij de verkiezingen over de Tweede Kamer gaat het ook over – zeven – voorstellen om de Grondwet te wijzigen. Een overzicht.

> [Lees verder](#)

Agenda

7 april 2021, Den Haag

[Actualiteitendebat april](#)

Democratie in Debat

19 april 2021

[Hebben we een nieuwe Grondwet nodig? Debat over de toekomstbestendigheid van de Nederlandse Grondwet](#)

Andere activiteiten

> [Uitgebreide agenda](#)

'Als ik vertrek uit de politiek, ga ik het onderwijs in. Ik geef al een paar uur in de week les, dat lijkt me leuk.'

Minister-president Mark Rutte, lijsttrekker van de VVD, in gesprek met het Algemeen Dagblad [3 maart 2021]

Aantal vrouwen in de Kamer

Prognose na 17 maart: 56

Huidig: 47

2017: 54

2012: 60

2010: 64

2006: 56

2003: 55

2002: 51

1998: 54
1994: 49

Onderbelichte verkiezingsthema's 2021

Buitenlands beleid
Defensie
Europese Unie
Bestuurlijke vernieuwing
Grondwetswijzigingen
Stikstof
Cultuur
Lokaal bestuur
Herstel Groningen
Infrastructuur

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Activiteiten](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)